

- akutní lůžkové psychiatrické péče do systému hrazení DRG.** Předseda PS dr. Hollý poté bude jednat s úředníky MZ s cílem dosáhnout toho, aby v roce 2015 již nebyla akutní lůžková psychiatrická péče do systému DRG zařazena. K tomu využije i podporu představitelů NRC, kteří ve své zprávě pro MZ z prosince 2013 zdůvodňovali, proč je systém DRG pro hrazení akutní psychiatrické péče nevhodný.
8. Dr. Herman informoval výbor PS, že některé ZP si v rozporu s úhradovou vyhláškou MZ do svých smluvních podmínek vkládají snížení doby hrazení péče oproti roku 2013, Sdružení ambulantních specialistů o tom bude s příslušnými ZP jednat, pokud nedojde k dohodě, bude SASp žádat o zprostředkování MZ.
  9. Výbor PS diskutoval **problematiku hrazení adiktologické terapie z prostředků zdravotního pojištění.** V minulosti se již v souladu se stanoviskem Psychoterapeutické společnosti vyjádřil odmítavě k požadavku, aby byla tato terapie hrazena jako specializovaná psychoterapie, jejímž předpokladem je absolvování akreditovaného psychoterapeutického výcviku, což se u adiktologické terapie nevyžaduje. Výbor PS se rozhodl, že nabídne představitelům Adiktologické společnosti další jednání ohledně této problematiky.
  10. **Výbor PS pověřil účastí ve smírčím řízení mezi PL Šternberk a VZP prof. Praška a dr. Možného.**
  11. Výbor PS se zabýval problematikou **odškodňování psychických následků úrazů** a pověřil dr. Vaňka a dr. Hermana, aby vypracovali písemný návrh, podle kterého bude do tabulky odškodňování následků úrazů zařazen kód „Psychická porucha vzniklá následkem traumatu“, který by měl vždy ověřit psychiatr.
  12. Do **Skupiny ČLS pro elektronické zdravotnictví** nominoval výbor PS dr. Vaňka.
  13. Výbor PS diskutoval o problému **Psychoterapeutické sekce PS**, která ukončila činnost. Výbor má zájem, aby tato sekce i nadále existovala, proto uveřejní ve Zprávách PS výzvu, aby se ozvali zájemci o členství v této sekci, a bude se touto problematikou zabývat i na dalších jednáních.
  14. Dr. Herman jménem Sekce ambulantní psychiatrie požádal výbor PS o souhlas s **uspořádáním voleb na schůzi sekce v rámci sjezdu PS ve Špindlerově Mlýně.** Výbor žádost schválil.
  15. Dr. Hollý informoval o přípravách **11. sjezdu PS ve Špindlerově Mlýně.** Jako přednášející byli pozváni Prof. Priebe z Velké Británie a prof. JUDr. Eliáš, tvůrce nového občanského zákoníku. Na Sjezdu PS proběhne křest nových Doporučených postupů.
  16. Prof. Papežová požádala výbor PS, aby mohla na sjezdu PS ve Špindlerově Mlýně uveřejnit první oznámení o **mezinárodní konferenci o poruchách příjmu potravy**, která se bude konat v březnu 2015 na Psychiatrické klinice v Praze. Výbor PS souhlasí.
  17. Dr. Hollý informoval výbor PS, že odpolední program dubnové schůze PS, který původně měla zajistit Psychoterapeutická sekce PS, zajistí prim. Švarc z PN Bohnice.
  18. Výbor PS schválil **přihlášky nových členů PS:** PhDr. Václava Tylová, PO Klatovy, MUDr. Jana Nollová, PK Hradec Králové, MUDr. Tomáš Kreuzinger, PA Ústí nad Labem
  19. Příští schůze Purkyňovy společnosti se bude konat ve středu 2. 4. 2014, předsedat jí bude prof. Praško.

Zapsali MUDr. Možný a paní Holadová

z historie

220. VÝROČÍ NAROZENÍ JOHNA CONOLLYHO, F.R.C.P., D.C.L.

Rok 2014 je bohatý na výročí řady významných osobností psychiatrie. Jedním z jubilatů je i prof. Dr. John Conolly, významný reformátor terapie duševně chorých. Narodil se jako druhý ze tří bratrů v irské rodině 27. května 1794 v městečku Market Rasen v Lincolnshiru. Po smrti svého otce byl poslán v šesti letech do internátní školy v Yorku. Za sedm roků, po svatbě své matky s francouzským emigran-

tem, se vrátil zpět domů. Bratři byli tedy již od mládí silně ovlivňováni francouzskou kulturou. V 18 letech narukoval mladý John do vojenské posádky v Cambridge. Po smrti své matky a jejího druhého manžela se roku 1817 oženil. Mladý pár začal budovat svůj společný život za podpory nejstaršího z bratrů v Tours ve Francii. William zde působil jako soukromý lékař. Také John se brzy rozhodl studovat lé-

kařství. Odjel uskutečňovat svůj plán do Glasgow a poté do Edinburghu. Jakým směrem se bude v pestrém světě medicíny ubírat, naznačil, když dokončil studium v létě 1821 závěrečnou prací „De statu Mentis in insania et melancholia“ (O stavu mysli v šílenství a melancholii).

Svou dráhu lékaře nastoupil ve Chichesteru ve městě Lewes. Již po roce se ale opět stěhoval, tentokrát do Stratfordu nad Avonou. Prostředí silně ovlivněné Shakespearem nutilo Dr. Conollyho aktivně se zapojit do společenského i politického života. Než odešel v létě 1827 do Londýna, zastával dvakrát funkci starosty města. V Londýně začal učit na nově budované University College a již po roce byl jmenován profesorem praktické medicíny. Usilovně prosazoval hlubší studium duševních onemocnění. Neúspěšně se snažil o praktickou výuku mediků přímo v azylech pro duševně choré. Přestože učil na univerzitě a zároveň ordinoval ve své soukromé ambulaci, byl nucen z finančních důvodů po třech letech Londýn opustit a přijmout lépe ohodnocené místo inspektora krajských azylů. Opět se tedy stěhuje, tentokrát do Warwicku, následně do Birminghamu. Své dosavadní cestování ukončil v Hanwellu ve farnosti Norwood. Prof. Dr. Conolly zde nastoupil v roce 1839 na místo lékaře v největším tehdejším Middlesex Lunatic Asylum in Hanwell, později známém jako Nemocnice sv. Bernarda. I tady aktivně prosazoval reformaci terapie duševně chorých. Změny v duchu Pinela a Tukeho nebyly však vždy přijímány s povděkem u místních zastupitelů, také proto se prof. Dr. Conolly po pěti letech přestěhoval z bytu v nemocnici do města. Vedení ústavu bylo svěřeno vysloužilému vojenskému důstojníkovi, který svou funkci zastával pouze čtyři měsíce. Prof. Dr. Conolly však již na uvolněné místo nenastoupil a v azylu nadále pracoval pouze jako konzultant. Plně se věnoval své soukromé praxi a nakonec v roce 1852 přijal místo ředitele druhého soukromého azylu pro duševně choré v Hanwellu.

Prof. Dr. Conolly je společně s Pinelem, Tukem a Gardinerem Hillem představitelem „humanitárního reformismu“ psychiatrie. Označení tohoto období vystihuje snahu o zrušení omezovacích prostředků a přijatelnější lidský přístup k duševně chorým. Do té doby byla snaha o izolaci těchto pacientů v zařízeních vedených ve stylu vězení. Ke klidnění agitovaných byl používán široký arsenál nástrojů, z nichž řada se dala označit i za mučičí. Prof. Dr. Conolly prosazoval na všech svých pracovištích reformátorské myšlenky nejenom teoreticky, ale především prakticky. V roce 1856 publikoval zprávu, že se zdařilo ve 24 psychiatrických ústavech ve Velké Británii, s celkem více než 24 000 pacienty, úplně upustit od mechanických omezení.

Počáteční neúspěchy jako učitele i lékaře prof. Dr. Conollyho neodradily. Své dosavadní představy a zkušenosti s léčbou duševně chorých shrnul v roce 1830 v knize „Inquiry concerning the indications of insanity“ (Otázky

Obrazová dokumentace: The Royal College of Psychiatrists et al. B.I.P. 2007; 191: A3-A3

týkající se diagnostiky šílenství). Později uveřejňuje další práce: „The construction and government of lunatic Asylums and Hospitals for the Insane“ (Stavba a vedení azylů a nemocnic pro duševně choré) a „The treatment of the Insane without Mechanical Restraints“ (Léčba duševně chorých bez mechanických omezení). Pravidelně publikoval v řadě odborných časopisů nejenom britských, ale i zahraničních. Z těchto prací je patrný postupný vývoj Conollyho názorů na terapii v souvislosti s jeho nabytými praktickými zkušenostmi. Společně se svými přáteli sirem Johnem Forbesem a sirem Charlesem Hastingsem měl podíl na založení společnosti lékařů, která je nyní známá jako prestižní British Medical Association.

Prof. Dr. John Conolly zemřel 5. března 1866 v Hanwellu. Stejně aktivně jako do dění v psychiatrii se zapojoval i do politického a kulturního života. Udržoval velmi přátelské vztahy například s Charlesem Dickensem. Ještě v dnešní době jsou názory na význam práce prof. Dr. Conollyho rozličné. Odpůrci připomínají především význam Roberta Gardinera Hilla jako otce myšlenky odstranění násilných a ponižujících metod při klidnění duševně chorých. Přestože prof. Dr. Conolly opakovaně prezentoval naprosté upuštění od mechanických omezení pacientů, i nadále se užívaly méně drastické a společensky přijatelnější omezovací prostředky. Často bývá označován jako předchůdce „institucionální psychoterapie“. V historickém kontextu je zřejmé, že jej lze považovat za jednoho z velkých reformátorů psychiatrické péče devatenáctého století.

MUDr. Antonín Doněk, Mgr. Jitka Madejová,
MUDr. Doněk Emanuel, MUDr. Doňková Jana
Psychiatrické oddělení Nemocnice Tábor, a. s.
e-mail: adonek@centrum.cz

inzerce

**Odstúpim zabehnutú psychiatrickú ambulanciu
v Kysuckom Novom Meste, ktorú prevádzkujem ako spoločnosť s ručením obmedzeným.
Kontakt: 0903 376 383**